ఐతిహాసిక గాథ

వ్యాస మహర్షి కురువంశాన్ని ఉద్ధరించిన విషయం చాలా మందికి తెలుసు. కాని, శ్రీరాముని వంశమైన ఇక్ష్వాకు వంశాన్ని కూడా అంతరించకుండా ఉద్ధరించిన మహర్షి ఒకరు ఉన్న విషయం తెలిసినవారు అరుదు. ఆ మహనీయుడే వశిష్ఠ మహర్షి. ఆ కాలంలో రాజవంశంలో రాజు సంతానహీనుడైనా, సంతానం కల్పింప నశక్తుడైనా రాణులు కులగురువులవల్ల సంతానం పొందడం దోషం కాని ఆచారంగా పరిగణింపబడేది. రాజగురువు పరమ పావనుడై, సర్వసంగ పరిత్యాగియై, ప్రతిఫలాపేక్ష లేనివాడై, జన క్షేమమే ధ్యేయంగా కలవాడైనందువల్ల అట్టి సంగమం ధర్మబద్ధంగానూ, దోషరహితంగానూ భావించబడేది. ఆ విధంగా గురు అనుగ్రహం వల్ల కలిగిన సంతానం రాజవంశపు సంతానం క్రిందనే పరిగణింపబడేది.

ఇక్ష్వాకు వంశంలో సుదాసుడనే రాజు జన్మించి 2,88,000 సంవత్సరాలు రాజ్యం చేశాడు. అతనికి సౌదాసుడు అనే కుమారుడు జన్మించి, తండ్రి తరవాత రాజ్యం ఏలసాగాడు.

సౌదాసుని ఏలుబడిలో ఒకసారి అడవి మృగాల వల్ల జానపదులకు హాని కలిగింది. ఆ విషయమై వారు తమ రాజుకు మొరపెట్టుకున్నారు. వారి మొర ఆలకించి సౌదాసుడు అడవికి వెళ్ళి అనేక క్రూరమృగాలను వేటాడి చంపాడు. ఆ వనంలో రెండు పెద్ద పులులు ఉండేవి. అవి సాధుజంతువులకూ, నరులకూ తగని హాని కల్పిస్తూ, అడవినంతా అల్లకల్లోలం చేయసాగాయి. సౌదాసుడు ఆ పులులను తరిమి తరిమి, అందులో ఒకదానిని తన బాణంతో కొట్టాడు. వెంటనే ఆ పులి నేలకొరిగి, అతి భయంకరాకారంగల ఒక రాక్షసుని కళేబరంగా మారిపోయింది.

సౌదాసుడు ఆ వింతకి ఆశ్చర్యపోతూ ఉండగా, ఆ రెండవ పులి మానవ వాక్కులతో— "ఓ రాజా! నీవు నా జంటను చంపావు. ఇందుకు తగిన ప్రతిక్రియను నీకు నేను చేస్తాను" అని బెదిరించి మాయమైపోయింది. సౌదాసుడు ఆశ్చర్య విచారాలతో తిరిగి రాజధానికి చేరాడు.

తరవాత కొంతకాలానికి సౌదాసుడు ఒక గొప్ప యాగం తలపెట్టాడు. కులగురువైన వశిష్ఠుడు ఆ యాగాన్ని నిర్విఘ్నంగా పూర్తిచేయించి తన ఆశ్రమానికి వెళ్ళిపోయాడు. తిరిగి కొద్దికాలానికే వస్తానని చెప్పాడు ఆ మహర్షి.

వశిష్ఠ మహర్షి లేని అవకాశం గమనించాడు పులి రూపంలో ఉన్న ఆ రెండవ రాక్షసుడు. వాడు వశిష్ఠ మహర్షి వేషంలో సౌదాసుని దగ్గరకు వెళ్ళి, "ఓ రాజా! ఆశ్రమంలో నా కార్యం పూర్తి చేసుకొని నేను తిరిగి వచ్చాను. యాగాంతాన నీ కులగురువుకు నరమాంసముతో భోజనం పెట్టాలి. దానిని నీవు సిద్ధం చేయించు. నేను ఇప్పుడే నదికి వెళ్ళి స్నానం చేసి వస్తాను" అన్నాడు.

"చిత్తం, గురుదేవా, తమ ఆజ్ఞ!" అన్నాడు సౌదాసుడు.

ఆ రాక్షసుడు తిరిగి రాజుదగ్గరికి వంటవాని వేషంలో వచ్చాడు. సౌదాసుడు అతనికి నరమాంసం వండమని ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. అదే విధంగా నరమాంసాన్ని వండి సిద్ధంచేశాడు ఆ రాక్షసుడు. మరికొంతసేపటికి నిజమైన వశిష్ఠుడు రాజమందిరానికి వచ్చాడు. సౌదాసుడు ఆ మహర్షిని సగౌరవంగా ఆహ్వానించి భోజనానికి కూర్చుండబెట్టి, బంగారు గిన్నెలో నరమాంసం వంటకాన్ని ప్రత్యేకంగా వడ్డించాడు.

వశిష్ఠుడు నరమాంసం వడ్డించబడిందని గ్రహించాడు. అది సౌదాసుని దుశ్చర్యగా భావించాడు. పరమ శాంతమూర్తికి పట్టరాని ఆగ్రహం వచ్చింది. కళ్ళవెంట నిప్పులు కురిపిస్తూ, "ఓ రాజా! సర్వసంగ పరిత్యాగినై కందమూలాలు భుజించే నాకు నరమాంసాన్ని వడ్డించి అవమానపరిచావు. ఈ పాపానికి ఫలితంగా నీవు నరమాంస భక్షణ చేసే రాక్షసుడుగా మారిపోదువుగాక!" అని శపించాడు.

మహర్షి శాపానికి సంభ్రమాశ్చర్యాలు చెందాడు సౌదాసుడు. విచారంతో— "స్వామీ! తమ ఆజ్ఞ చొప్పుననే కదా నేను నరమాంస భక్ష్యాన్ని సిద్ధం చేయించింది? అట్టి నన్ను శపించడం న్యాయమా?" అని వాపోయాడు.

ఆశ్చర్యపోవడం ఈ సారి వశిష్ఠుని వంతు అయింది. వెంటనే ఆ మహర్షి యోగదృష్టితో సర్వమూ గ్రహించాడు. జరిగినదానికి విచారించాడు. "ఓ రాజా! ఇదంతా దైవ ప్రేరితము. నా శాపం వృథా పోదు. కాని, దాని తీవ్రతను తగ్గించడానికి నీకు ఈ రాక్షసరూపం కేవలం పన్నెండు సంవత్సరాలు ఉండేటట్లుగా సడలిస్తున్నాను" అన్నాడు.

వశిష్ఠుని వాక్యాలు సౌదాసునికి ఊరట కలిగించలేదు. తనకి అన్యాయంగా ఇయ్యబడిన శాపానికి ఎంతో క్రుద్ధుడయ్యాడు.

"హే గురువర్యా! తమరు అనాదిగా మా కులగురువులు. అప్పైన అరిషడ్వర్గములను జయించిన ఋషిసత్తములు. అట్టి తమరే నిజానిజాలను విచారించక, తపోధనులకు వర్జ్యమైన ఆగ్రహాన్ని పూని నన్ను నిష్కారణంగా శాపగ్రస్తుని చేశారు. కనక ఇందుకు ప్రతిగా నేను కూడా తమకు శాపాన్ని ఇస్తాను" అంటూ దోసిలియందు నీరు పోసుకుని, వశిష్ఠునికి శాపం ఇవ్వడానికి ఉద్యుక్తుడయ్యాడు.

అంతట సౌదాసుని పట్టపురాణి మదయంతీదేవి — "నాథా! పూజ్య వశిష్ఠులు మన కులగురువులు. అట్టి వారిని శపించుట మహాపచారం. మన కర్మవశమున మనకీ శాపం కలిగింది. ఆటువంటప్పుడు గురువులను శపించి ఆ పాపాన్ని కూడా పొందాలా?" అంటూ అనేక విధాల సామవచనములతో భర్తను శాంతింపజేసింది.

అప్పుడు సౌదాసుడు — "దేవీ! నీవు కోరినట్లు గురుదేవులకు శాపాన్ని ఇవ్వను. కాని, ఇప్పుడు శాపతప్త జలాన్ని పైకి విడిస్తే ఆ తాపం మేఘాలకు సోకి, వర్షాలు లేక క్షామం సంభవిస్తుంది. నేలమీద విడిస్తే పంటలకు నష్టం కలుగుతుంది. కనక దీనిని నా పాదము లపై పోసుకుంటాను" అని అలాగే చేశాడు. ఆ వేడికి అతని పాదాలు కమిలిపోయాయి. అప్పటినుండి సౌదాసుడు 'కల్మషపాదుడు' అనే పేర ప్రసిద్ధికెక్కాడు. భార్య హితోపదేశాన్ని ఆలకించి, తన చర్యను దిద్దుకున్న కారణంచేత 'మిత్రసహుడు' అనే పేరిట కూడా ప్రసిద్ధి పొందాడు.

వశిష్ఠుని శాపవశాన సౌదాసుడు రాక్షస రూపం చెందాడు. రాక్షస ప్రవృత్తి కలిగి అడవిలో సంచరిస్తూ, అనేకులు నరులను పట్టి చంపి తినడం మొదలుపెట్టాడు.

రాక్షసరూపంలో ఉన్న సౌదాసుడు, అడవిలో సంచరిస్తుండగా, ఒకనాడు పూపొదల మాటున రతికేళీ విలాసాల తేలియాడుతున్న ఒక ముని దంపతులను చూశాడు. ఆ ముని దంపతులు అతనిని చూసి భయపడి పారిపోసాగారు. సౌదాసుడు వారిని తరిమి ఆ మునిని పట్టుకుని భక్షింపబోయాడు.

అంతట ఆ మునిపత్ని — "ఓయీ! నీవు నిజంగా రాక్షసుడవు కాదు. నీవు ఇక్ష్వాకు వంశపు రాజైన సౌదాసుడవు. వశిష్ఠుని శాపవశాన ఈ విధంగా రాక్షస రూపం చెందావు. కనక నీవు నీ నిజ ప్రవృత్తిని తెలుసుకుని నా భర్తను విడిచిపెట్టు. నేను కృతార్థురాలను కాకుండా నీవు నా భర్తను చంపినట్లయితే నేను అసంతృప్తురాల నవుతాను. కనక నా భర్తను దయ ఉంచి విడిచిపెట్టు" అని పరిపరి విధాల ప్రార్థించింది.

అయినా, సౌదాసుడు తన రాక్షస ప్రవృత్తి ప్రభావం ఎక్కువగా ఉన్న కారణంచేత, ఆ మునిపత్ని ప్రార్థనను వినక, పులి గోవుని భక్షించే విధంగా ఆ మునిని చంపి భక్షించాడు.

అంతట ఆ మునిపత్ని మిక్కిలి కోపంతోను, విచారంతోను సౌదాసుని చూసి, "ఓయీ, రాక్షసుడా! నేను సంసార తృప్తి పొందని దానినై ఉండగా, నా భర్తను నీవు భక్షించావు. ఈ కారణం వల్ల నీవు కూడా నీ శాపాంతాన నీ భార్యను కలిసినట్లయితే మృతి చెందగలవు!" అని శపించి, అగ్నిలో దూకి అసువులను బాసింది.

కె. ఆర్. కె. మోహన్

వశిష్ఠుని శాపం వలన సౌదాసుడు పన్నెండు సంవత్సరాలు రాక్షస రూపంలో సంచరించాడు. ఆపైన శాప విమోచనమై తిరిగి తన నగరానికి చేరాడు. కాని, మునిపత్ని శాపం మూలంగా తన భార్య అయిన మదయంతీదేవిని కలియు వీలుగాక, సంసార సుఖాన్ని పరిత్యజించాడు.

మునిపత్ని శాపం వలన సౌదాసునికి సంతాన యోగ్యత లేకుండా పోయింది. తనతో ఇక్ష్వాకు వంశం అంతరిస్తుందని భయపడిపోసాగాడు. బాగా ఆలోచించి చివరికి తన కులగురువైన వశిష్ఠుని రావించి ఆయనతో ఇలా అన్నాడు: "గురువర్యా! త్రికాలజ్ఞులైన తమకు నేను చెప్పవలసింది ఏమీ లేదు. మునిపత్ని శాపం వలన నాతో ఈ ఇక్ష్వాకు వంశం అంతరించే ప్రమాదం ఏర్పడింది. అట్టి అవాంతరం ఏర్పడకుండా, అపద్ధర్మంగా తమరు నా భార్య మదయంతీదేవిని అనుగ్రహించి, మా వంశాభివృద్ధిని గావించవలయునని వేడుకుంటున్నాను. తమవంటి ఋషిసత్తముని రక్తస్పర్శ వలన భావిలో ఇక్ష్వాకు వంశంలో ఎందరెందరో మహా పురుషు లుద్భవించి మా వంశ కీర్తి చిరస్థాయి కాగలదని నమ్ముతున్నాను. కనక నా ప్రార్థన కాదనక, నా కోరికను నెరవేర్చవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను."

వశిష్ఠుడు సౌదాసుని కోరికను మన్నించి, ఇక్ష్వాకు వంశాన్ని ఉద్ధరించడానికి మదయంతీదేవిని కలిశాడు. తత్ఫలితంగా ఆమె గర్భవతి అయింది.

మదయంతీదేవి గర్భం దాల్చి ఏడు

ఇక్ష్వాకు వంశోద్ధారకుడు

సంవత్సరాలైనా కూడా శిశువు జన్మించ లేదు. ఇంక ఆమె ఓర్పు పట్టలేక గర్భంపై అశ్మము (రాయి)తో మోదుకొంది. అంతటితో ఆమెకు పుత్రోదయం అయింది. అశ్మముచేత కొట్టబడగా పుట్టినవాడు కనక ఆ బాలుడు అశ్మకుడు అయ్యాడు.

అశ్మకుని తరవాత మూలకుడు, దశరథుడు, ఇలబిలుడు, విశ్వసహుడు, నియజ్ఞుడు, ఖట్వాంగుడు, దీర్ఘబాహుడు, సుదర్శనుడు, దిలీపుడు అనే రాజులు వరసగా ఇక్ష్వాకు వంశంలో జన్మించి రాజ్యాన్ని ఏలారు.

దిలీపునకు చరిత్ర ప్రసిద్ధుడైన రఘు మహారాజు జన్మించి రఘు వంశ మూల పురుషు డయ్యాడు.

రఘు మహారాజు కుమారుడు అజ మహారాజు. ఈతని పుత్రుడే దశరథ మహారాజు — అవతార మూర్తి అయిన శ్రీరాముని తండ్రి.

తన అపద్ధర్మంచేత ఇక్ష్వాకు వంశాన్ని ప్రవర్ధమానంచేసి, అనేకులు మహాపురుషులు ఆ వంశమునందు ఉద్భవించుటకు కారణభూతుడై, శ్రీమద్రామాయణ చరిత్రకు పరోక్షంగా మూల పురుషుడై పృథివిని తరింపజేసి, తానూ తరించాడు వశిష్ఠుడు. *